

EURASIA
CENTER

EURÁZSIAI HÍRSZEMLE

(2025. január 11–17.)

Készítette:

**Horváth Levente
Klemensits Péter
Nagy Angelina
Sárkány László
Seremet Sándor
Szakáli Máté
Veres Szabolcs**

Tartalomjegyzék:

Eurázsiai reakciók Donald Trump hivatalba lépésére	4
Kelet-Ázsia	14
Dél-Ázsia	18
Délkelet-Ázsia	22
Közel-Kelet	27
Oroszország és a posztsovjet térség	31
Impresszum	35

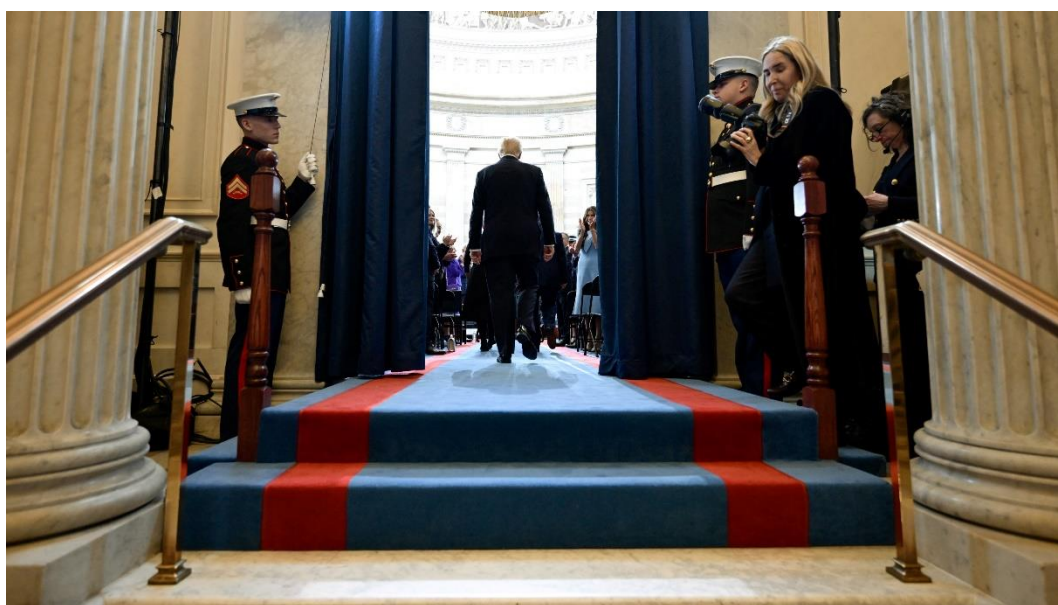

**EURASIA
CENTER**

A HÉT GYORSELEMZÉSE

Eurázsiai reakciók Donald Trump hivatalba lépésére

Klemensits Péter, Nagy Angelina, Sárkány László,
Seremet Sándor, Szakáli Máté, Veres Szabolcs

Eurázsiai reakciók Donald Trump hivatalba lépésére

Az eurázsiai országok vezetői gratulációkkal reagáltak Donald Trump Fehér Házba való visszatérésére, és jellemzően szívélyes jó kapcsolatok kialakítását sürgették az Egyesült Államok 47. elnökével.

Kelet-Ázsia

Kína

Trump beiktatása Kína szempontjából is kulcsfontosságú esemény volt, melyre úgy tekintenek, hogy új fejezetet nyithat a kínai-amerikai kapcsolatokban. Trump kilátásba helyezett büntetővámjai és technológiai korlátozásai károsak lennének Kína számára, bizonyos vonatkozásokban, például ideológiai kérdések mellőzése miatt ugyanakkor könnyebbé válhat egyezsége jutni Trumppal, mint a demokratákkal. Kína nyitottságát mutatta a kétoldalú viszony konstruktív mederbe terelésére, hogy Xi Jinping különmegbízottjaként Han Zheng alelnök [részt vett](#) Donald Trump beiktatásán, ugyanakkor, mivel a meghívás eredetileg Xinek szólt, azt is kifejezte, hogy Kína nem tesz alárendeltséget sugalmazó gesztusokat és elvárja érdekei tiszteletben tartását Amerikától. A kínai médiumok is jellemzően azt az üzenetet [hangsúlyozták](#), Kína alapvetően [készen áll](#) a viszony rendezésére és a kölcsönösen előnyös együttműködés kialakítására Washingtonnal, a konfrontációval ugyanis mindkét fél veszít, a kooperációval viszont profitál. A frissen beiktatott amerikai elnököt Kínába is [meghívták](#) találkozóra, kifejezve, hogy Peking nyitott a kapcsolatok normalizálására, és csak Washingtonon múlik, hogy él-e a lehetőséggel.

Dél-Korea

Dél-Koreában komoly figyelem és aggodalom övezte Trump hivatalba lépését, Szöulban ugyanis attól tartanak, hogy az új elnök gazdaság- és Észak-Koreával szemben folytatott politikája ellentétes lesz majd a dél-koreai stratégiai érdekekkel. A dél-koreai médiában részletes tudósítások jelentek meg Donald Trump hivatalba lépéséről, a legnagyobb figyelmet azonban az elnök beiktatási ceremónia után tartott, rögtönzött sajtótájékoztatója kapta: Trump ugyanis egy újságírói kérdésre válaszolva atomhatalomként [hivatkozott](#) Észak-Koreára, és [emlékeztetett](#), hogy első elnöki ciklusa alatt jól kijött Kim Dzsongunnal. Az elnök kijelentései komoly [aggodalmat](#) keltettek Szöulban azt illetően, hogy Washington esetlegesen elismerné Észak-Koreát mint nukleáris fegyverrel rendelkező hatalmat, és feladná a Koreai-félsziget teljes denuklearizációjának célját Phenjan kisebb mértékű vagy befagyasztott nukleáris fegyverkezése fejében. A Védelmi, az Egyesülési és a Külügyminisztérium is [reflektált](#) az elhangzottakra, megerősítve, hogy Dél-Korea álláspontja szerint a félsziget stabilitását kizárólag Észak-Korea teljes nukleáris lefegyverzése biztosíthatja. Szöul aggodalmait az is növeli, hogy a hadiállapot kihirdetése miatti belpolitikai káosz és vezetői vákuum miatt nem tudnak érdekeiket érvényesítve koordinálni az új kormányzattal, és hatékonyan reagálni Trump kampányban ígért, Dél-Koreát negatívan érintő politikáira, például az országban állomásoztatott amerikai csapatok fenntartási költségeit vagy a dél-koreai elektromos autógyártókat illetően.

Japán

Donald Trump hivatalba lépése a japán gazdaság és külpolitika elé is kihívást támaszthat, Dél-Koreához hasonlóan elsősorban az elektromos autógyártókat érintő vámok és az amerikai biztonsági garancia növekvő költségei miatt. A japán média kiemelt figyelmet szentelt az elnök beiktatásának, és számos [cikk](#) jelent meg azzal kapcsolatban, hogy mi lenne Japán számára a legelőnyösebb és leghatékonyabb stratégia a Trump-adminisztrációval való kapcsolatfelvételében és együttműködésében. Tokió mindenképpen megpróbál mind nemzetbiztonsága, mind vállalatai szempontjából előnyösen üzletelni az új elnökkel és fenntartani a japán kül- és biztonságpolitika pilléréként szolgáló USA-Japán szövetséget, amely abban is kifejeződött, hogy Iwaya Takeshi személyében első ízben [vett részt](#) japán külügyminiszter egy amerikai elnök beiktatásán, Ishiba Shigeru miniszterelnök pedig arról [nyilatkozott](#), hogy minél hamarabb szeretne találkozni Trump elnökkel. A Trump 2.0 jelentette kihívás hatására ugyanakkor érdekelttérre és hajlandóbbá vált együttműködni szomszédaival, így Kínával is, amelyet az elmúlt hónapok több magasszintű bilaterális [találkozója](#), illetve a [tervezett](#) Kína-Japán-Dél-Korea csúcs is jelez.

Dél-Ázsia

Pakisztán [nem kapott hivatalos felkérést](#) az eseményen való részvételre, ami világosan jelzi, hogy az ország messze nem számít prioritásnak az új amerikai kormányzat szemében, ez már a korábbi ciklusa alatt is bebizonyosodott. Trump döntése miszerint két évtized után 2021-ben kivonja az amerikai csapatokat Afganisztánból, egyértelműen negatív irányba terelte az amerikai-pakisztáni kapcsolatokat. Később Washington azzal vádolta Iszlámábádot, hogy támogatja a tálibokat és biztonságos menedéket nyújt nekik Pakisztánon belül. [Iszlámábád csalódására](#) az Egyesült Államok nemcsak Pakisztánt szorította ki az indo-csendes-óceáni politikájából, hanem Indiát jelölte meg a legfontosabb dél-ázsiai partnerként.

Trump Pakisztánnal kapcsolatos külpolitikáját valószínűleg a Kínával való verseny diktálja majd, és az indiai-amerikai partnerség változó áramlatai fogják vezérelni. Pakisztán kapcsolata [az USA-val szükséges](#), de a függőség nem az. Az amerikai-pakisztáni kapcsolatoknak van jövője anélkül is, hogy formális szövetségesek lennének. Iszlámábádra valószínűleg egyidejűleg nyomás nehezedik majd, hogy érdemben lépjen fel a térségben a terrorizmus elleni küzdelem terén, és kevésbé támaszkodjon a kínai befektetésekre a Kína-Pakisztán gazdasági folyosó révén. Arra is számítani lehet, hogy Trump elnök nyomást gyakorol majd Pakisztánra, hogy csökkentse stratégiai és gazdasági elköteleződését Kínával szemben.

A régió többi országaiban is jelentek meg írárok azzal kapcsolatban, hogy Trump második elnöksége milyen következményekkel járhat az adott államra nézve. Jó példa erre Srí Lanka, ahol a [LankaBiz szerint](#) Trump elnöksége során Srí Lankára gazdasági nyomást gyakorolhat a szigorú amerikai kereskedelempolitika és az erősebb dollár, ami megnehezíti az adósságtörlesztést. Ugyanakkor a kínai befolyással szembeni amerikai nyomás diplomáciai feszültségekhez vezethet, különösen, ha az amerikai elvárások ütköznek azzal, hogy Srí Lanka kínai befektetésekre támaszkodik. Ugyanakkor a megerősödött amerikai-indiai együttműködés lehetőséget teremthet stratégiai partnerségekre olyan területeken, mint az

infrastruktúra és a biztonság, feltéve, hogy Srí Lanka óvatosan navigálja a regionális geopolitikában betöltött szerepét.

India

Indiát S. Jaishankar külügyminiszter [képviselte](#) Donald Trump beiktatási ünnepségén, aki Narendra Modi miniszterelnök különmegbízottjaként vett részt a ceremónián. S. Jaishankar részvétele Trump beiktatásán kiemelte India növekvő szerepét a nemzetközi diplomáciában. A miniszter a közösségi médiában erről úgy nyilatkozott, hogy „megtiszteltetés”, hogy részese lehetett egy ilyen történelmi eseménynek. Az [indiai sajtó](#) szerint Jaishankar olyan országok globális vezetői mellett ülve, mint Kína és Olaszország, megerősítette India stratégiai jelentőségét a világ színpadán. A protokollban India megnövekedett [szerepét illusztrálta](#), hogy az indiai külügyminiszter az első sorban az ecuadori elnök mellett foglalhatott helyet. Az indiai miniszterelnök a következő szavakkal [gratulált barátjának](#) az új amerikai elnöknek: „Alig várom, hogy ismét szorosan együtt dolgozhassunk, hogy mindkét ország javát szolgáljuk, és hogy egy jobb jövőt alakítsunk ki a világ számára”.

Trump első elnöksége alatt az Egyesült Államok és India érdekeinek egyezése, különösen a felemelkedő Kína vonatkozásában, a kapcsolat egyik fő mozgatórugója volt. Az indiai-amerikai stratégiai partnerség az előző Trump-korszakban virágzott: a két ország alapvető védelmi megállapodásokat írt alá, Washington jóváhagyta a kulcsfontosságú fegyvereladásokat Indiának, és támogatást nyújtott a Kínával való határ menti szembenállás során. Mindez azt eredményezte, hogy az Egyesült Államok magas piedesztálra emelte Indiát, és várhatóan a jövőben is eképpen fog cselekedni. A szoros viszony jelenként a háttérben már [megkezdődött](#) a Trump-Modi találkozó szervezése.

Ugyanakkor ne feledjük, hogy 2024-es kampánya során Trump „nagyon nagy visszaélőnek” nevezte Indiát az USA-val fennálló kereskedelmi kapcsolataiban. Az Egyesült Államok India legnagyobb kereskedelmi partnere, és a két ország közötti kétirányú kereskedelem 2023/24-ben meghaladta a 118 milliárd dollárt, India pedig 32 milliárd dolláros kereskedelmi többletet ért el. Míg az esetleges amerikai vámok főleg Kínát terhelik majd, Újdelhi sem biztos, hogy megússza büntetlenül. Indiának éppen ezért diplomáciai eszközökkel kell majd tompítania a hatásokat. Az új amerikai külügyminiszter Marco Rubio kollégájának már az első tárgyalás [alkalmával felvetette](#) az Egyesült Államokban élő 18000 illegális indiai migráns helyzetét, ezáltal jelezve, hogy a Trump kormány a jövőben a kényes kérdések felvetésétől sem fog tartózkodni Indiával szemben.

Délkelet-Ázsia

A Biden-kormányzat (2021-2025) az ASEAN-nal, a minden délkelet-ázsiai államot magában foglaló regionális csoportosulással kapcsolatos megközelítése nem volt olyan erőteljes, mint amilyennek eredetileg várták, mivel a kialakulóban lévő regionális minilaterális formátumokat (például AUKUS, Quad, IPEF) és a kulcsfontosságú kétoldalú partnereket helyezte előtérbe. A második Trump-kormányzat (2025-) valószínűleg folytatni fogja ezt a megközelítést, és az ASEAN-t [kevésbé fontosnak](#) fogja tartani, de nem hagyja majd figyelmen kívül.

A valódi változások az egyes ASEAN-tagállamok és az Egyesült Államok közötti dinamikákban fognak leginkább megmutatkozni, ahol a stratégiai megközelítésekben apró eltolódások már

most megfigyelhetők. Washington a régió egyes országaival fenntartott kétoldalú kapcsolataira a kereskedelmi, politikai és biztonsági prioritások alapján fog összpontosítani, tranzakcionális szemléletben. Ezzel összefüggésben a délkelet-ázsiai országok stratégiai érdekeiktől függően vagy proaktívabban és az elnök körére fókuszálva próbálnak kapcsolatot tartani Washingtonnal, mint például [Indonézia](#), a [Fülöp-szigetek](#) vagy [Szingapúr](#), akik hivatalosan és nyilvánosan is gratuláltak az új elnök hivatalba lépéséhez, vagy pedig tudatosan visszafogottan viselkednek. A délkelet-ázsiai gazdaságok számára a második Trump-elnökség a geoökonómiai alkudozásról és tárgyalásról fog szólni, aminek során az egyes államoknak és az ASEAN-nak bizonyítaniuk kell együttműködési értéküket, hogy továbbra is érdemi biztonsági jelenlétre és érdemibb gazdasági elköteleződésre bírják Washingtont. A bizonyítás magában foglalja a pozitív személyes kapcsolatok kialakítása mellett a folyamatos pozicionálást is a Trump-kormányzat várhatóan változó prioritásainak megértése alapján, illetve a cseretranzakciók és alternatív szektorális értékek felajánlását például a nyilvános diplomácia vagy a tengeri biztonság terén a kedvezőbb tárgyalási kimenetek, például az alacsonyabb vámtételek fejében.

A délkelet-ázsiai országok ha nem is egységes, de egyirányú fellépését elősegítheti maga az ASEAN is, amelynek idei soros elnöke, Malajzia [megközelítése](#) kettős az „értékbizonyítás” terén. Egyrészt Kuala Lumpur az ASEAN hosszú távú stratégiai értékének a megerősítésére törekszik a tágabb térségben, az ASEAN által vezetett mechanizmusokon keresztül, ami fontos multiplikátor lehet az Egyesült Államokkal és a Kínával folyó párhuzamos, de nem kizárólagos együttműködéseiben. Másrészt Malajzia célja az ASEAN kapcsolatépítésének a kiszélesítése, hogy [diverzifikálja](#) az ASEAN és tagállamai politikai és gazdasági elkötelezettségeit, illetve lehetőségeit. A célirányos eredményekhez mindenesetre biztos kezű, következetes és alkalmazkodóképes diplomáciára lesz szükség a délkelet-ázsiai államok részéről.

Közel-Kelet

Hivatalos köszöntőikben a térség vezetői bizakodásuknak adtak hangot, voltak, akik ezt óvatosabban fogalmazták meg, voltak, akik lelkesebben, s volt olyan vezető is, aki inkább hallgatott.

Számos arab vezető gratulált Donald Trumpnak, aki hétfőn letette a második ciklusára az esküt. Többek között az Egyesült Arab Emírségek, Katar, Bahrein, Omán, Egyiptom, Jordánia és Palesztina vezetői gratuláltak az Egyesült Államok 47. elnökének. [Az Egyesült Arab Emírségek](#) részéről, Mohamed bin Zayed Al Nahyan sejk az X-en Trumpnak és kormányának sok sikert kívánt, és azt mondta: "Várom, hogy együtt dolgozhassak vele az Egyesült Arab Emírségek és az Egyesült Államok közötti stratégiai kapcsolatok továbbfejlesztésében, valamint a regionális béke és stabilitás előmozdításában". Tamim bin Hamad al-Thani sejk [katari emír](#) is sok sikert kívánt neki feladatai ellátásában, bízva a két ország közötti baráti és stratégiai együttműködési kapcsolatok további fejlődésében és növekedésében. Hamad bin Isa Al Kalifa [bahreini király](#) gratulált Trump beiktatásához, megerősítve "elkötelezettségét a Bahrein és az Egyesült Államok közötti stratégiai kapcsolat megerősítése iránt" – áll a BNA bahreini állami hírügynökség által idézett közleményben. Az [ománi szultán](#), Haitham bin Tarik további növekedést kívánt országa és az Egyesült Államok közötti együttműködésben és partnerségben – olvasható az ománi hivatalos hírügynökség közleményében. Abdel Fattah al-

Sisi [egyiptomi elnök](#) Facebook-oldalán ekként üdvözölte az új amerikai elnököt beiktatásának napján: "Megerősítem, hogy folytatom az együttműködést Öexcellenciájával országaink közötti stratégiai kapcsolatok megerősítése és a közös érdekek elérése érdekében, oly módon, hogy az a két nép érdekeit szolgálja, és fokozza a biztonságot és a stabilitást térségünkben és a világban." II. Abdullah [jordán király](#) üdvözlétében megerősítette az együttműködés iránti elkötelezettséget "egy virágzóbb és békésebb világ felé". Mahmúd Abbász [palesztin elnök](#) is csatlakozott az arab vezetőkhöz, amikor gratulált Trumpnak. A Wafa hivatalos palesztin hírügynökség által idézett üzenetében Abbász hangsúlyozta, hogy kész együttműködni vele a béke megteremtésében hivatali ideje alatt, "a nemzetközi legitimáción alapuló kétállami megoldás által vezérelve". [Szíria új vezetője](#), Ahmed al-Saraa hétfőn közleményben gratulált Donald Trump amerikai elnök beiktatásához, és azt mondta, várakozással tekint a két ország közötti kapcsolatok javulása elé: „Bízunk benne, hogy ő a vezető a Közel-Kelet békéjének megteremtésében és a térség stabilitásának helyreállításában” – mondta. Joseph Aoun [libanoni elnök](#) szintén gratulált amerikai kollégájának és „bizonyosságának” adott hangot abban, hogy Trump hatalomra kerülése „új lendületet ad a libanoni-amerikai kapcsolatoknak”.

[Irán](#) legfelsőbb vezetője, a 85 éves Ali Khamenei ajatollah hallgatott Donald Trump amerikai elnök beiktatásának napján, helyette egy kiállítás meglátogatását választotta. [Izrael](#) miniszterelnöke Benjamin Netanyahu annál lelkesebben gratulált Donald Trump amerikai elnöknek második beiktatásához, és egy videonyilatkozatban kijelentette, hogy „szövetségünk legjobb napjai még hátravannak”.

Erdoğan [török](#) elnök bizakodó hangon köszöntötte az amerikai elnököt beiktatásának napján: „Gratulálok Donald Trump barátomnak, hogy egy kemény elnökválasztási verseny után újraválasztották az Egyesült Államok elnökévé. Reméljük, hogy ez az új elnöki ciklus, megerősíti a Törökország-USA kapcsolatokat, és véget vet a regionális és globális válságoknak és háborúknak, különös tekintettel a palesztin kérdésre és az orosz-ukrán háborúra.” Barzani miniszterelnök üdvözlő szavai során kihangsúlyozta, hogy „a [Kurdisztán](#) és az Egyesült Államok közötti stratégiai partnerség, valamint a népünk és a fegyveres erőink közötti kötődés továbbra is erős.”

Posztszovjet térség

Oroszország

Oroszországban visszafogottak a reakciók azzal kapcsolatban, hogy Trump megválasztása hatalmas változásokat hozna a bilaterális kapcsolatokban. Természetesen a Kreml [megjegyezte](#), hogy a többi amerikai politikushoz képest Donald Trump valóban több alkalommal is beszélt a világban zajló konfliktusok lezárásának szükségességéről, ami mindenképpen pozitív. Ezzel együtt Oroszország bármelyik amerikai adminisztrációval hajlandó együttműködni, de azt kizárólag saját nemzeti érdekeinek megfelelően teszi majd. Az orosz szakértők úgy vélik, hogy Trump megválasztása nem hoz kardinális változásokat az ukrajnai háborúban, de az ő elnöksége alatt lehet meg a reális esély arra, hogy ezek a változások vagy akár a rendezés bekövetkezessen. Az orosz köztudatban jelen van annak az emléke, hogy első elnöksége alatt Trump 13 szankciós csomagot vezetett be Oroszországgal szemben és az ő elnöksége alatt Ukrajna nyíltan visszautasította a Minszki megállapodások megvalósítását. Mindazonáltal a Kreml nagy [figyelmet fordít](#) majd Trump elő nyilatkozataira

és lépéseire és majd ezek mentén vonja le a következtetéseket. Sokan helyezik a hangsúlyt az Egyesült Államok 47. elnökének üzleti vénájára, utóbbi pedig arra ösztönözheti majd szerintük őt, hogy mérsékelje Ukrajna támogatását. Elemzők úgy vélik, hogy Trump beiktatása után nem sokkal kezdetét veheti egy Putyin-Trump találkozó szervezése, ezt akár a két elnök telefonbeszélgetése is megelőzheti. Az esetleges tárgyalások helyszínéül Budapestet is felvetik, utóbbi azonban egyelőre találgatások szintjén van. Hogy a tárgyalások, ha megvalósulnak, milyen eredményhez vezetnek egyelőre nem tudható. A Kreml számára fontos lenne területi szerzeményeinek megtartása, Ukrajna NATO tagságának lehetetlensége, valamint a szankciók legalább egy részének a feloldása. Washingtonban azonban nem fogadhatnak el mindent, hiszen nem hagyhatják, hogy Oroszország túlnyerje magát. Tényleges kompromisszumos megoldáshoz mindkét félnek engednie kell, de anélkül, hogy ez komoly arcvesztéssel járna.

Kelet-Európa és a Dél-Kaukázus

Ukrajnában a demokrata jelölt volt a favorit, ugyanakkor az elmúlt hónapokban Volodimir Zelenszkij elnök igyekezett a republikánusok felé, de maga Trump felé is nyitni. Utóbbi választási győzelme alkalmából gratulált is neki. Kijevben [a fő kérdés](#) az új adminisztrációval kapcsolatban a támogatások mértéke és szintje lesz. S bár a szakértői körökben jelentős a szkepticizmus az új elnök politikájával kapcsolatban, mégis sokan vélik úgy, hogy a támogatás nem szűnik meg, csak átalakul esetleg hitelekre vagy egyéb formátumokra. A gondot inkább a kommunikáció jelentheti. Korábban, amikor a Kongresszus elhúzta a támogatások átadását Ukrajnának, hatalmas károkat okozott a katonák harci moráljában. Ettől tartanak most is. Mindazonáltal Ukrajna továbbra is fontos stratégiai partner Washington számára, és ahogy Oroszországban is, úgy Ukrajnában is Trump első elnökségére hivatkoznak, amikor a háború gyors lezárásról beszélnek. Ezzel együtt az új adminisztráció Oroszországért és Ukrajnáért felelős különmegbízottja Keith Kellogg, még tavaly tavasszal kidolgozott egy lehetséges rendezési tervet. Kijevi látogatása már 2025-re ki is volt jelölve, azonban elmaradt és azt a beiktatás utánra napolták el. Trump tanácsadói körében egyre többet beszélnek az esetleges területvesztésekről Ukrajnában, valamint az értelmetlen öldöklés leállításának szükségességéről. Az ukrán vezetés számára azonban fontos, hogy jól eladható eredménnyel zárja a háborút, ezért azt csak olyan feltételek mellett hajlandó lezárni, amelyeket elfogadhatónak és eladhatónak tart, amelyek súlya elég nagy ahhoz, hogy kompenzálhassa az esetleges területi veszteségeket, még ha azok ideiglenesek is lesznek. Ukrajnának aktívan kell tevékenykednie, hogy érdekeit érvényesíteni tudja. Egyes szakértők szerint a második kurszki támadás egyik célja az lehetett, hogy egyrészt növelje az ukrán lakosság harci kedvét, amely nem elég, hogy alig kap pozitív híreket a frontról a nemzetközi térből is egyre többször azt hallja, hogy Ukrajnának területi veszteségek árán is le kellene állítani a háborút úgy, hogy nem, hogy NATO tagságot, de biztonsági garanciákat sem biztos, hogy kap. Másrészt pedig, hogy demonstrálja a nyugati partnerek és elsősorban a beiktatásra váró új amerikai adminisztráció számára, hogy Ukrajna igenis harcképes, az elképzelés pedig, hogy Ukrajna vereségre van ítélve téves, igenis képes támadni és harcolni, tehát nem indokolt engedni az orosz igényeknek és érdekeknek amennyiben a háború lezárásáról van szó. Ennél kritikusabb hangok pedig úgy vélik, hogy a támadás célja pusztán a tárgyalások lehetőségének szabotálása. Az orosz vezetés többször leszögezte, hogy addig nem hajlandó semmilyen tárgyalásokba belemenni ameddig

egyrészt nem lesznek figyelembe véve a harctéri realitások és az ukrán haderő ki nem vonul/vagy ki nem lesz szorítva az orosz területekről. Az orosz álláspontra az Egyesült Államoknak kevés ráhatása van, ezért Kijevben joggal gondolhatják, hogy rájuk gyakorolnak majd nyomást, hogy az orosz elvárásokhoz közelebb feltételeket fogadjanak el és üljenek le a tárgyaló asztalhoz. Bár a háború lezárása egy nap alatt nem valósítható meg, de a szakértők úgy vélik, hogy egy a beiktatástól számított 100 napos időintervallum erre akár elég is lehet. Ukrajna esetében ez az idő arra lehet szükséges, hogy a jelenlegi vezetés biztosítsa számára politikai fennmaradását, ha az országban választások kerülnek kiírásra.

Fehéroroszországban nyíltan elmondták, hogy Trumpnak szurkolnak a választások során, mondván, hogy nyerje meg a választásokat és vessen véget a háborúnak egy nap alatt, ahogy ígérte fogalmazott Aljakszandr Lukasenka elnök. A fehérorosz eset azonban annyiban más a régió többi országához képest, hogy a regnáló elnököt a demokrata adminisztráció nem ismerte el, helyette Szvjatlana Tyihanovszkaját támogatja, aki szerintük tényleges győztese a 2020-as választásoknak. Az őt támogató fehérorosz körök úgy [vélik](#), hogy Trump kevés figyelmet fordít majd az országnak, vagy annak demokratizálásának kérdésének. Minszk és Washington kapcsolatának indikátora a január 26-ai választások lesznek majd, amelyek eredményét elismerik-e majd az Egyesült Államokban.

Donald Trump győzelme más-más régióban más-más elvárásokat támasztott. A Dél-Kaukázusra ez többszörösen igaz. A Kaszpi-és a Fekete tenger közötti keskeny hegygerincekkel átszőtt régió ugyanis két az Egyesült Államok két stratégiai riválisa közé, Irán és Oroszország, ékelődik. Geopolitikai tekintetben igen fontos régió, ezzel együtt annak három országa igen eltérő utat jár ebből kifolyólag értékük is eltérő Washington számára.

Grúzia, amely hagyományosan jó viszonyt ápolt az Egyesült Államokkal, olyannyira, hogy túlzott közeledése 2008-ban háborúhoz vezetett Oroszországgal, de a 2012 óta hatalmon lévő Grúz Álom párt politikája igen sok kritikát váltott ki a demokrata adminisztrációtól, fagyossá téve Tbiliszi és Washington viszonyát. A grúz vezetőség [szempontjából](#) egy új liberális adminisztráció kedvezőtlen lett volna, így Trump megválasztása pozitív várakozásokkal töltötte el azt. Elsősorban ennek az lehetett volna a hozadéka, hogy a Grúz Álomra nehezedő nemzetközi nyomás annak konzervatívabb politikája miatt mérséklődni fog. Grúzia földrajzi elhelyezkedése kritikusan fontos, ugyanis jelenleg a kelet-nyugat irányú konnektivitás egyik legfontosabb eleme és ez mind az áruszállításra, mind az energiára is igaz. Ennek megfelelően a grúz vezetőség arra számított, hogy az országgal kialakítandó viszonyt ennek tudatában és nem ideológiai megfontolások mentén alakítja majd az új adminisztráció. Grúzia és a Grúz Álom helyzetét tovább nehezítik a választások után kitört és azóta is fel-fel villanó zavargások és az azokra adott kormányzati reakciók által keletkező nyugati kritika, amely bár elsősorban az Európai Unió felől érkezik, valamint az ország egyre szorosabb partnersége Kínával, amelyet a Trump adminisztráció fő riválisának tart. A várakozások egyelőre nem látszanak beigazolódni, Trump beiktatása előtt ugyanis a kongresszus elé már bekerült egy kétpárti törvényjavaslat amely munka címe "Georgian Nightmare Non-Recognition Act" azaz a Grúz Rémálom nem elismerési törvény, amely célja hogy delegitimálja az amerikai vezetés kapcsolatait a jelenlegi grúz kormánnyal. Szimbolikus, hogy Trump beiktatására a leköszönt, de magát hivatalban tartó Szalome Zurabisvili elnököt hívták meg. Egyelőre azonban még nem világos Trump milyen mértékben kíván majd bevonódni a grúziai belpolitikai folyamatokba.

Hasonlóak a várakozások Azerbajdzsánban is, amelyet hagyományosan több kritika ér politikai berendezkedése miatt, ezzel együtt Grúziához képest jobb helyzetben van nyersanyagforrásai miatt, amelyekre hatalmas szükség van Európában. Trumpot elsősorban üzletemberként értékelik, pragmatikus, üzletorientált megközelítést várva tőle a régió egészével és az egyes országokkal való együttműködése kapcsán.

A [legösszetettebb helyzet](#) Örményország esetében van. Nyitott határai csak Grúziával és Iránnal vannak, az azeri-örmény viszony rendezetlensége Törökország és Azerbajdzsán irányában is elszigetelt. Bár a liberális politikai körök igen komoly szolidaritást mutattak Örményország irányába, lévén, hogy tekintélyelvű rendszerek közé van szorulva (ebbe néha Grúziát is beleszámították a Grúz Álom a liberális elit számára elfogadhatatlan politikája miatt). Trump esetében ez nemigazán lesz elég, ugyanis az ő adminisztrációját az ilyen jellegű ügyek kevésbé foglalkoztatják. Örményországban úgy vélik, hogy Trump számára a Dél-Kaukázus ügye periférikus lesz. S bár korábban elítélte az örményekkel szembeni atrocitásokat és [kifejezte](#) hogy kiáll a karabahi örmények jogaiért, ezzel együtt sokan tartanak attól, hogy az azeri-örmény viszony rendezését nem feltétlenül Jereván számára kedvező módon rendezi majd, annak ellenére, hogy az Egyesült Államok és Örményország között Trump beiktatása előtt néhány nappal stratégiai partnerségi megállapodás került aláírásra. A szakértők egyetértenek abban, hogy az új adminisztráció számára az, hogy milyen és mennyi figyelmet fordít a régiónak sokban függ attól, hogy milyen lesz a viszony Oroszországgal. Amennyiben a konfrontáció fokozódni fog, úgy előfordulhat, hogy az egész Dél-Kaukázusra úgy tekintenek majd, mint egy potenciális eszközre, ahol vagy ahonnan Oroszország számára problémákat lehet okozni. Utóbbi Iránra nézve is igaz lehet. Amennyiben a viszony enyhülni fog, úgy valószínűleg kevesebb figyelem jut a régiónak és annak gazdasági kulcsszerepe fog előtérbe kerülni.

Közép-Ázsia

Közép-Ázsia amerikai külpolitikában elfoglalt helye nagyon marginális, amit jól mutat az is, hogy történelem során (a közép-ázsiai országok Szovjetuniótól történő függetlenedése óta) még egyetlen hivatalban lévő amerikai elnök sem látogatott el a régióba, illetve nem tartott elnöki szintű csúcstalálkozót a közép-ázsiai országok vezetőivel. Emellett Washington számára maga a régió is gyakran háttérbe szorult más globális prioritások – Közel-Kelet, Ázsiai-Csendes-Óceáni térség – miatt. Azonban arra volt már példa, hogy közép-ázsiai vezetők [látogatást tettek](#) az Egyesült Államokba, de találkozniuk az amerikai elnökkel még így sem sikerült, ami aláhúzza a régióval kapcsolatos marginális vagy periférikus amerikai hozzáállást.

Közép-Ázsia országainak nyomtatott, valamint online formában megjelenő sajtóorgánumai függetlenül attól, hogy kormánypárti vagy ellenzéki érdeken nem foglalkozott Donald Trump beiktatásával kapcsolatban. A hír ugyan szerepet kapott, a közép-ázsiai médiában, mint a globális politikai jelenleg legmeghatározóbb eseménye, azonban ezek hírek az angolszász (elsősorban az amerikai) vagy orosz nyelvű sajtóorgánumokból átvett hírek fordításai, összegzései voltak.

Ugyanakkor például a kazah sajtó figyelme Donald Trump beiktatásával kapcsolatban a [tenge-dollár árfolyam](#) lehetséges hatásaival már alaposabban foglalkozott. Az üzbég média figyelme inkább az üzbég gazdasággal kapcsolatos [kérdésekkel](#) volt elfoglalva. Mindazonáltal egyes

portálok a beiktatás kapcsán kitértek az Egyesült Államok és Közép-Ázsia gazdasági viszonyának konszolidálásának [lehetőségére](#).

Összességében elmondható, hogy a közép-ázsiai média az Egyesült Államok 47. elnökének beiktatásával érdemben nem foglalkozott. Az elmúlt héten a regionális nyomtatott és online közép-ázsiai sajtó sokkal jobban fókuszált azokra a regionális eseményekre, ülésekre belpolitikai eseményekre és katasztrófákra, melyek a régió rövid és hosszútávú jövőjét szorosan érintik.

A gyorselemzést készítette: Klemensits Péter, Nagy Angelina, Sárkány László,
Seremet Sándor, Szakáli Máté, Veres Szabolcs

EURASIA
CENTER

► **KELET-ÁZSIA**

Kelet-Ázsia

Kína elérte a 2024-re kitűzött gazdasági céljait

Xinhua, 2025. január 17.

A kínai gazdaság elérte a 2024-re kitűzött növekedési célokat: a tavalyi évben 5%-os növekedést produkált, amely az egyik legmagasabbnak számít a világ legnagyobb gazdaságai viszonylatában. A növekedés különösen a negyedik negyedévben volt látványos, ekkor a harmadik negyedév 4,6%-ához képest 5,4%-os növekedést produkált a kínai gazdaság. A negyedik negyedév gazdasági visszapattanásában döntő szerepe volt egy sor szeptemberben bevezetett intézkedésnek, melyek többek között a fogyasztás ösztönzését, még kedvezőbb üzleti környezet kialakítását és az ingatlanpiac stabilizálását célozták meg. Kína ráadásul annak ellenére tudott a világgazdasági növekedés legnagyobb hajtóereje maradni, hogy nemcsak hazai fronton kell komoly kihívásokkal szembenéznie – például a fiatalok munkanélküliségének problémájával –, hanem a nemzetközi környezetet is geopolitikai konfliktusok és erősödő protekcionizmus terheli. A kínai gazdaság robusztusságát mutatja az is, hogy a Világbank megemelte a 2025-ös kínai gazdasági növekedésre vonatkozó előrejelzését. Mindez különösen fontos fegyvertény Kína számára Donald Trump visszatérése és az általa kilátásba helyezett kereskedelempolitika fényében.

Forrás: [China achieves 2024 growth target, bolsters global economy](#)

A japán autógyártók készülnek a második Trump-kormányra

Yuki Yamaguchi, Kyodo News, 2025. január 17.

A japán autógyártók Donald Trump hivatalba lépése előtt új partnerségek kialakításával és ellátási láncuk megújításával igyekeznek felkészülni a régi-új elnök által kilátásba helyezett védővámokra s versenyképességük megőrzése érdekében. A japán gazdaság szektorai közül leginkább az autóipart érintené érzékenyen az amerikai importtarifák drasztikus növelése, amely Japán exportjának legnagyobb részét, körülbelül 30%-át teszi ki. Az autóipari vállalatok ezért különböző stratégiákat, többek között Egyesült Államokbeli gyártási kapacitásaik növelését, az előállítás mennyiségének csökkentését, és egyéb költséghatékonyságot növelő intézkedéseket fontolgatnak annak érdekében, hogy minimalizálják Trump vámpolitikájának negatív hatásait. Ebbe a tendenciába illeszkedik a Honda és a Nissan, Japán második és harmadik legnagyobb autógyártóinak tervezett egybeolvadása is, amely jelentősen javítaná a két vállalat körülményeit és esélyeit a kedvezőtlenebbé váló amerikai üzleti környezetben.

Forrás: [Japan carmakers brace for Trump tariffs with tie-ups, supply shifts](#)

Kína és Dél-Korea újabb tárgyalásokat tartott bilaterális szabadkereskedelmi egyezményük bővítéséről

Global Times, 2025. január 17.

Kína és Dél-Korea négy év után először, 2025. január 15-17-e között ismét szabadkereskedelmi tárgyalásokat folytatott, immáron tizedik alkalommal tárgyalva a 2015 óta érvényben lévő egyezmény kibővítéséről és második fázisának életbe léptetéséről. Kínai és dél-koreai tisztviselők még tavaly decemberben állapodtak meg a szabadkereskedelmi tárgyalások folytatásáról és a gazdasági együttműködés elmélyítéséről a szolgáltatáskereskedelem és befektetések terén. A januári egyeztetések így a határokon átnyúló szolgáltatások kereskedelmére, befektetésekre, pénzügyi szolgáltatásokra, a piaci hozzáférés kiterjesztésére vonatkoztak. A kereskedelmi együttműködés erősítése Kína és Dél-Korea között fontos fejlemény annak fényében, hogy Donald Trump visszatérésével tovább fog nőni a nyomás az USA szövetségesein Kína gazdasági elszigetelésére.

Forrás: [China, South Korea hold 10th round of negotiations for the second phase of FTA](#)

Előzetes letartóztatásba helyezték Yoon Suk-yeol dél-koreai elnököt

Ko Yoo-chan, Yu Jong-heon & Kim Mi-geon, The Chosun Daily, 2025. január 19.

A Korrupcióellenes Hivatalnak január 15-én második próbálkozásra sikerült előállítania Yoon Suk-yeolt a 2024. december 3-án bevezetett katonai jogrend kapcsán ellene folyó büntetőjogi eljárással összefüggésben, hivatali visszaélés és lázítás gyanújával. A felfüggesztett elnök az ezt követő kihallgatásokon azonban nem volt hajlandó megszólalni, és ismételten megtagadta a nyomozásban való közreműködést. A bíróság ezért január 19-én elrendelte Yoon letartóztatását. A vád szerint Yoon az alkotmányellenes és illegális katonai jogrend meghirdetésével felkelést szított és megzavarta az alkotmányos rendet, amiért gyakorlatilag halálbüntetés is kiszabható lenne rá – ilyen ítélet születése azonban több mint valószínűtlen. Az elnök büntetőjogi felelősségre vonása felkorbácsolta az indulatokat, letartóztatására támogatóinak kis csoportja erőszakos tüntetéssel reagált. A párhuzamosan folyó büntetőjogi eljárás és közjogi felelősségre vonási procedura fejleményei, a katonai jogrend és következményei tehát továbbra is tematizálják a dél-koreai belpolitikát.

Forrás: [Court issues arrest warrant for President Yoon over martial law declaration](#)

ASEAN-Dél-Korea diplomáciai találkozó a kapcsolatok megerősítésére

Kim Hyun-bin, The Korea Times, 2025. január 17.

Január 25-én a dél-koreai Nemzetgyűlés elnöke, Woo Won-shik vendégül látta a tíz ASEAN-ország diplomáciai képviselőit a Dél-Korea-ASEAN párbeszéd 35. évfordulójának megünneplése alkalmából. Woo Won-shik kiemelte, hogy az egyre erősödő kétoldalú kapcsolatokban mérföldkő volt az átfogó stratégiai partnerség megkötése 2024-ben, és megerősítette Dél-Korea elkötelezettségét a kooperáció további elmélyítése és az új ágazatok, például a digitális technológia terén való fokozott együttműködés terén. A hatalmas potenciállal rendelkező ASEAN-országok kulcsfontosságú régió Dél-Korea stratégiai érdekei szempontjából, a belpolitikai instabilitás és Trump visszatérése jelentette bizonytalanságok közepette pedig különösen fontos a kapcsolatok megerősítése.

Forrás: [National Assembly speaker hosts ASEAN envoys, pledges stronger ties](#)

EURASIA
CENTER

► DÉL-ÁZSIA

Dél-Ázsia

A Oneindia bekerült az Elite Top 10 leggyorsabban növekvő weboldalak közé a világon

Free Press Journal, 2025. január 17.

A Oneindia, India első számú digitális népnyelvi portálja 2024 decemberében a 10 leggyorsabban növekvő weboldal és a világ 50 leglátogatottabb oldala közé került. Ezen felül a Oneindia a második leggyorsabban növekvő weboldal pozícióját is megszerezte Indiában, ami jól mutatja, hogy az indiai közönség körében hatalmas népszerűségnek és bizalomnak örvend. Ez az elismerés a nagyra becsült brit szaklap, a Press Gazette által közzétett jelentésen és a Similarweb digitális intelligenciaplatform adatain alapul. Az elmúlt év során a Oneindia folyamatos növekedésről számolt be, megerősítve jelenlétét az indiai digitális médiatérben. A platform a népnyelvi felhasználókra összpontosít, 10 nyelven és 10 kategóriában kínál tartalmat, többek között friss hírek, szórakozás, sport, autóipar, technológia, életmód, utazás, személyes pénzügyek, oktatás és vírusos trendek. Miközben a Oneindia tovább fejlődik, a platform továbbra is szilárdan kitart amellett, hogy értelmes, a különböző közönségekre szabott tartalmakat szolgáltatson. Az innováció, a lokalizáció és az inkluzivitás előtérbe helyezésével a Oneindia jó helyzetben van ahhoz, hogy a digitális médiatérben vezető szerepet töltsön be, és újradefiniálja, hogy a tartalmak hogyan találhatnak visszhangra a közönség körében világszerte.

Forrás: [Oneindia Joins Elite Top 10 Fastest-Growing Websites Globally; Secures 2nd Place Among Indian Sites](#)

India a világ leggyorsabban növekvő gazdasága marad a lassulás ellenére is

Outlook Business, 2025. január 17.

India a következő két évben is a leggyorsabban növekvő nagy gazdaság marad – közölte csütörtökön a Világbank, miközben változatlanul 6,7%-on tartotta korábbi, 2025-26-os pénzügyi évre vonatkozó növekedési előrejelzését. A világgazdasági kilátásokról szóló kiemelt jelentése szerint a 27. pénzügyi évre vonatkozó növekedést 0,1 százalékponttal lefelé módosították. „A szolgáltatási szektor várhatóan tartósan bővül, a feldolgozóipari tevékenység pedig várhatóan erősödik, amit a logisztikai infrastruktúra fejlesztésére és az üzleti környezet adóreformok révén történő javítására irányuló kormányzati kezdeményezések támogatnak” – közölte a Világbank. Az infláció és a kamatlábak fokozatos csökkenésének köszönhetően a GEP-jelentés előrejelzése szerint a világgazdaság 2025-ben és 2026-ban is 2,7%-kal bővül, ugyanolyan ütemben, mint 2024-ben.

Forrás: [India to Remain World's Fastest Growing Economy Despite Slowdown](#)

Kína és Srí Lanka gazdasági kapcsolatai az új korszakban

Umesh Moramudali – Yunnan Chen, The Diplomat, 2025. január 15.

Anura Kumara Disanayake Srí Lanka-i elnök január 14-17-e közötti pekingi látogatása a második külföldi útja a tavalyi indiai látogatás után. Míg indiai útja azt tükrözte, hogy India Srí Lanka legfontosabb gazdasági partnere, kínai útja azt is jelzi, hogy az ország fontos szerepet játszik Srí Lanka gazdasági fellendülésében és növekedésében. A napirenden kiemelt helyen szerepel majd az adósság kezelése, de Srí Lankának inkább a beruházásokat kell előtérbe helyeznie, mint a Kínából származó kölcsönöket. Kiemelkedő kereskedelmi partnerként és az import egyik fő forrásaként betöltött szerepe mellett az elmúlt 15 évben Kína volt Srí Lanka fő hitelezője és a közvetlen külföldi befektetések forrása. Disanayake kínai látogatása azért is figyelemre méltó, mert a kínai hitelezők szerepe Srí Lanka szuverén hitelfelvételében ellentmondásos, különösen a kínaiak által épített hambantotai kikötői infrastruktúrával kapcsolatos adósságcsapdákról szóló (megcáfolt) állítások miatt. 2021 óta Srí Lanka nem kapott új projekthitelt Kínától, csak a Kínai Fejlesztési Banktól (CDB) kapott költségvetési támogatási hitelt 2021 áprilisában és augusztusában. Az új kormányzat alatt a Kínából érkező fejlesztési finanszírozás újraindítása kiemelt prioritás lesz. Srí Lanka a múlt hónapban lezárta nemzetközi államkötvényeinek szerkezetátalakítását. A csere lezárultával más partnerek, például Japán megerősítették, hogy újraindítják a Srí Lanka-i projekteket, amelyek az államcsőd miatt leálltak. Sem Kína, sem egyik irányadó bankja nem nyilatkozott még a projektek folytatásáról vagy új hitelnyújtási kötelezettségvállalásokról. A közelmúltbeli tapasztalatok azt sugallják, hogy Kína óvatosabb lesz a Srí Lankának nyújtott hitelek terén, tekintettel az adósság fenntarthatóságával kapcsolatos aggodalmakra. A már lekötött kínai kölcsönöknek azonban jelentős összegű, még ki nem fizetett egyenlege van, amelyek többsége a China EXIM Banktól származik. Srí Lankának jelenleg kihívást jelent a növekedés ösztönzése, tekintettel a kormányzati kiadások növelésének korlátaira és az adóbevételek növelésének szükségességére. Eddig Srí Lanka a pénzügyek kezelésében a multilaterális bankoktól kapott kölcsönökre támaszkodott. Ahogy az ország kilábal a fizetésképtelenségből, külföldi befektetésekre és költségvetési támogatásra lesz szüksége más forrásokból, különösen kétoldalú partnerektől. Mivel Kína kereskedelmi többlettel rendelkező ország és jelentős FDI-szolgáltató, továbbra is kulcsfontosságú kétoldalú partner a Srí Lanka-i befektetések beáramoltatásában. Az ilyen befektetéseket a kereskedelem növelésével kell kiegészíteni. Srí Lanka Kínába irányuló exportja az ország teljes exportjának kevesebb mint 5%-t tette ki, és az elmúlt évtizedben nem nőtt számottevően. Az alacsony exportbevétel volt az egyik fő hosszú távú oka Srí Lanka fizetésképtelenségének. Ennek orvoslása és a jövőbeli fizetésképtelenség elkerülése érdekében Srí Lankának bővítenie kell exportját Kínába és Indiába, Ázsia két legnagyobb piacára. A Srí Lanka-i elnök látogatása és a kínai kollégáival folytatott tárgyalások döntő fontosságúak lesznek a fejlődő kétoldalú kapcsolatok irányítása szempontjából, az egyre bonyolultabbá váló geopolitikai helyzet közepette, valamint annak megerősítése szempontjából, hogy Srí Lanka kiegyensúlyozottan működik együtt regionális partnereivel.

Forrás: [Beyond Debt: China-Sri Lanka Economic Relations in a New Era](#)

A Szaúdi Fejlesztési Alap több mint 100 millió dollárt fektet be a pakisztáni bányászati infrastruktúrába

Pakistan Today, 2025. január 16.

Bandar Alkhorayef szaúd-arábiai bányászati miniszter elmondta, hogy a Manara Minerals bányavállalat fontolgatja, hogy befektetne a pakisztáni Reko Diq bányába. A Szaúdi Fejlesztési Alap (SDF) több mint 100 millió dollárral járulhat hozzá a pakisztáni bányászati infrastruktúrához. „Részben azt vizsgáljuk, hogyan tudnánk segíteni Pakisztánnak bizonyos infrastruktúrában is” – mondta Alkhorayef egy interjúban a rijádi Future Minerals Forum (Jövő Ásványi Ásványai Fórum) alkalmával. „Az infrastruktúra nélkül az üzlet gazdaságossága nem vonzó, ezért a Szaúdi Fejlesztési Alapon keresztül azon gondolkodunk, hogyan tudjuk ezt finanszírozni”. Kedden Musadik Malik pakisztáni kőolajminiszter optimizmusát fejezte ki a Manara Minerals lehetséges Reko Diq-i beruházásával kapcsolatban. „Nagyon bízom benne, hogy a következő egy-két negyedévben nagyon nagy bejelentésekkel fogunk előállni” – mondta Malik a rijádi Future Minerals Forum (Jövő Ásványi Ásványai Fórum) alkalmával, hozzátéve, hogy ezek a fejlesztések elsősorban a rézbányászatra összpontosítanak, beleértve a Reko Diq projektet és a környező területeket. Pakisztán más Öböl-menti országokkal is tárgyalásokat folytat bányászati lehetőségekről, mondta Malik. A Manara, az állami irányítás alatt álló Ma'aden bányavállalat és a 925 milliárd dolláros állami befektetési alap (PIF) közös vállalata a királyság azon törekvésének részeként jött létre, hogy diverzifikálja gazdaságát az olajtól, többek között a tengerentúli eszközökben való kisebbségi részesedések megvásárlásával.

Forrás: [Saudi Development Fund to invest over \\$100 million in Pakistan's mining infrastructure](#)

EURASIA
CENTER

► DÉLKELET-ÁZSIA

Délkelet-Ázsia

Japán támogatja az indonéz kormány energiaönellátási programját

Danur Lambang Pristiandaru, Kompas, 2025. január 13.

Shigeru Ishiba japán miniszterelnök támogatásáról biztosította Indonézia erőfeszítéseit az energiaönellátás elérésére, amely a Prabowo Subianto & Gibran Rakabuming Raka-kormány egyik kiemelt programja. Japán támogatását az Ázsiai Nulla Kibocsátású Közösség (Asia Zero Emission Community, AZEC) együttműködési keretén keresztül nyújtja. A Prabowo Subianto elnökkel a nyugat-jávai Bogorban található elnöki palotában szombaton január 11-én tartott találkozójának eredményeiről szóló közös nyilatkozatában Ishiba hangsúlyozta Japán elkötelezettségét az Indonéziával való együttműködés mellett a dekarbonizációs projektek terén. Eközben a gazdasági ágazatban a két ország egyetértett abban, hogy fokozni kell az együttműködést a stabil energiaellátás terén, és segíteni kell az indonéz gazdaság fenntartható fejlődését. Elmondta, hogy mindkét ország megerősítette a szén-dioxid-mentesítés, valamint a kritikus ásványkincsek bányászata terén folytatott együttműködést, mint például a Muara Laboh geotermikus erőmű az AZEC keretében. A dél-szumátrai Dél-Szokolban található Muara Laboh geotermikus erőmű (PLTP) 1. blokkja 2019 óta működik, és 85 MW villamos energiát termelt. A Muara Laboh geotermikus erőmű egyike annak a 15 geotermikus erőműfejlesztési projektnek, amelyet az AZEC együttműködési kerete támogat Indonéziában. A Muara Laboh geotermikus erőművet a PT Supreme Energy Muara Laboh (SEML), egy indonéz és japán vállalatok közös vállalkozása üzemelteti. A SEML jelenleg a Muara Laboh-i geotermikus erőmű 2. és 3. blokkját fejleszti, amelyek a tervek szerint 2027-ben, illetve 2033-ban kezdenek üzemelni. A két fél emellett megállapodott több együttműködési pontról, amelyekben a japán kormány támogatni fogja Prabowo kiemelt programjait, nevezetesen az élelmiszerönellátást, az energiaönellátást, a downstreaminget és az iparosítást, a védelmi képességek kiépítését és az ingyenes közétkeztetést.

Forrás: [Jepang Dukung Swasembada Energi RI Gagasan Prabowo](#)

Szingapúr digitális gazdasága 113,2 milliárd dollárral járul hozzá a GDP-hez

Singapore Business Review, 2025. január 16.

Szingapúr digitális gazdasága az ország általános gazdasági növekedésének egyik fő hajtóerejévé vált, és 2023-ban 113,2 milliárd dollárral járul hozzá a hozzáadott értékhez (VA). Ez az ország GDP-jének jelentős, 17,7%-át teszi ki. Az olyan kulcsfontosságú ágazatok, mint a pénzügy, a biztosítás, a nagykereskedelem és a gyártás a növekedés fő mozgatórugói. A kis- és középvállalkozások is felkarolták a digitális átalakulást: 2023-ban a kkv-k 82%-a alkalmazott legalább egy digitális megoldást az általános üzleti funkciókhoz - ez a 2021-es 69%-ról 69%-ra emelkedett. A mesterséges intelligencia elfogadása szintén megugrott: 2023-ban a nem kkv-k 44%-a alkalmazott mesterséges intelligenciát, míg 2018-ban ez az arány mindössze 16,7% volt.

Forrás: [Singapore's digital economy contributes \\$113.2b to GDP](#)

Indonézia célja 4%-ra csökkenteni az ICOR mutatót

Antara News, 2025. január 13.

Airlangga Hartarto, Indonézia gazdasági ügyekért felelős koordinációs minisztere hangsúlyozta, hogy a különleges gazdasági övezetek (SEZ) fejlesztését prioritásként kell kezelni a 4%-os növekedési tőkekibocsátási arány (ICOR) elérése érdekében. Az ICOR egy ország beruházási hatékonyságát méri, a mutató a beruházási ráta és a hosszú távú GDP-növekedés ütemének aránya, és megmutatja, milyen hatékonysággal állítják az új tőkeberuházásokat a gazdaság növekedésének szolgálatába (a mutató minél magasabb, annál hatékonytalanabb a beruházások felhasználása). Jelenleg Indonézia ICOR-értéke körülbelül 6%-on áll. Hartarto kiemelte a különleges gazdasági övezetek szerepét e cél elérésében. „A különleges gazdasági övezetek nagy lehetőségeket rejtenek magukban a gazdasági fejlődésben, mint például a Galang Batang SEZ, amely a kritikus ásványi anyagokra és a stratégiai fontosságú gyártásra összpontosít” - magyarázta. A Weda Bayt a SEZ hatékonyságának példaként említette, ahol a hat év alatt 16 milliárd USD értékű beruházás 8 milliárd USD éves exportot generált. „A Weda Bayben az ICOR mindössze 2-3%-os, ami rendkívül hatékonyá teszi az övezetet” - jegyezte meg Hartarto. Indonézia ad otthont a világ néhány legnagyobb SEZ-jének, köztük a Gresikben, Kendalban és Galang Batangban találhatóaknak, amelyek olyan ágazatokat fednek le, mint az ásványi anyagok és a feldolgozóipar. Ezek a különleges gazdasági övezetek együttesen 8 milliárd USD éves exportot generálnak, és a 4%-os ICOR-célkitűzés elérése még több különleges gazdasági övezet kialakítását segítheti elő. Hartarto hangsúlyozta, hogy minden régióban szükség van a hatékonyságra: „Ha minden régió hasonló hatékonysági szintet ér el, Indonézia világszínvonalú mércét állíthat fel”. 2024-ben a különleges gazdasági övezetek 82,6 ezermilliárd rúpia (több mint 5 milliárd USD) értékű beruházást vonzottak, és 42 930 munkavállalót foglalkoztattak. A 2012 és 2024 közötti időszakban a különleges gazdasági övezetek összesen 256,7 ezermilliárd rúpia értékű beruházást könyvelhettek el, 156 208 munkavállalónak teremtve munkahelyet, 394 üzleti szereplő bevonásával. Indonézia különleges gazdasági övezetei megalakulásuk óta gyorsan fejlődtek. Jelenleg 24 különleges gazdasági övezet működik különböző ágazatokban, beleértve a feldolgozóipart, a digitális gazdaságot, az egészségügyet, az oktatást és a repülőgépek karbantartását, javítását és nagyjavítását (MRO).

Forrás: [Airlangga sebut KEK jadi sektor prioritas guna capai ICOR 4 persen](#)

A Maláj Központi Bank 2025 végéig 3,0%-on tarthatja az irányadó kamatlábat

Bernama, 2025. január 20.

A Maláj Központi Bank (BNM) szerdán a 10. egymást követő ülésén hagyta változatlanul 3,00%-on az irányadó kamatlábat, és a közgazdászok várakozásai szerint egész évben ott is tartja, mivel a gazdasági növekedés továbbra is erős, az infláció pedig ellenőrzés alatt marad. Miközben a gazdaság a várakozások szerint tavaly 5,1%-os erős növekedést ért el, az infláció - novemberben 1,8% - nagyrészt visszafogott maradt, ami arra utal, hogy a BNM nem fogja sürgetni a kamatcsökkentést, mivel célja a ringgit további gyengülésének elkerülése. A valuta mintegy 2,3%-kal értékelődött le Donald Trump novemberi amerikai elnökválasztási győzelme óta. „A gazdaság erőssége, a 2024-es növekedési cél meghaladása azt jelenti, hogy a BNM nem siet a kamatcsökkentéssel a növekedés támogatása érdekében, és az infláció is jól kontroll alatt van, ami azt jelenti, hogy nincs szükség kamatemelésre sem” - mondta Heron Lim, a Moody's Analytics közgazdásza. Ez a politika ellentétben áll a régió más központi bankjaival: az indonéz, a thai, a Fülöp-szigeteki és a dél-koreai központi bankok 2024-ben kezdték meg enyhítési ciklusukat. Bár a BNM-nek nincs devizapolitikai mandátuma, novemberi politikai nyilatkozata óvatosabb megközelítést jelzett a ringgit megnövekedett volatilitásának lehetősége miatt, amelyet az erősebb dollár és a Trump alatti súlyosabb vámok okozhatnak. A központi bank kilátásai egybecsengenek a közvélemény-kutatási eredményekkel, amelyek szerint idén elkerülné az enyhítést, hogy megakadályozza a valuta további gyengülését. „Az amerikai Fed lassabb lazítási ciklusa azt jelenti, hogy a BNM-nek mérlegelnie kell a valuta erejét, de valószínűleg meg kell várnia, hogy az amerikai Fed tisztábban lásson, mielőtt cselekszik” - tette hozzá Lim. A medián előrejelzések szerint Malajzia gazdasági növekedése 2025-ben átlagosan 4,7%, 2026-ban pedig 4,6% lesz, míg az infláció 2025-ben és 2026-ban átlagosan 2,4%, ami nagyjából változatlan a legutóbbi felméréshez képest. Annak ellenére, hogy az infláció 2024-ben alacsonyabb tendenciát mutatott, a növekedés pedig stabil maradt, a központi bank novemberi nyilatkozatában azt mondta, hogy 2025-ben is éber marad a hazai inflációs és növekedési pálya tekintetében. „Úgy gondoljuk, hogy a gazdasági növekedés tovább fog lanyhulni. De mivel az infláció a támogatáscsökkentések miatt emelkedni fog, a központi bank belátható ideig változatlanul fogja tartani a kamatlábakat” - írta Gareth Leather, a Capital Economics vezető ázsiai közgazdásza.

Forrás: [BNM Dijangka Kekalkan Opr Pada 3.0 Peratus](#)

Hanoi idén 5%-os exportnövekedésre törekszik

Than Than, Hanoi Times, 2025. január 15.

Hanoi az Ipari és Kereskedelmi Minisztérium szerint 2025-re 5%-os exportnövekedést céloz meg. E cél mellett a tárca más ambiciózus célokat is kitűzött, többek között az ipari szektor hozzáadott értékének legalább 6,95%-os növekedését, a kiskereskedelmi forgalom és a szolgáltatási bevételek több mint 9%-os növelését, valamint a fogyasztói árindex 4,5% alatt tartását. Nguyen Kieu Oanh, Hanoi Ipari és Kereskedelmi Minisztériumának igazgatóhelyettese elmondta, hogy a hivatal 2024 óta keresi a megoldásokat az import- és exporttevékenységet akadályozó kihívásokra, amelyeket azonosítottak. A hangsúlyt arra helyezik, hogy a vállalkozásoknak segítsenek új piacokat feltárni a szabadkereskedelmi megállapodások (FTA) előnyeinek kihasználásával, a fenntartható exportnövekedés előmozdítása érdekében. Nguyen Manh Quyen, a Hanoi Népi Bizottság elnökhelyettese jóváhagyta a tárca 2025-re vonatkozó kulcsfontosságú stratégiáját e célok elérése érdekében. Miközben a fenntartható exportfejlesztés elérésének módjait javasolta, arra ösztönözte a tárcát, hogy erősítse a globális gazdasági integrációt és sikeresen hajtsa végre a jelenlegi szabadkereskedelmi megállapodásokat. Hangsúlyozta, hogy segíteni kell a vállalkozásoknak a külföldi értékesítési csatornákhöz való hozzáférését, és elő kell mozdítani a belföldi piac fejlődését a „vietnámi emberek előnyben részesítik a vietnámi áruk használatát” kampánynak megfelelően. A Hanoi Ipari és Kereskedelmi Minisztérium jelentése szerint a város teljes import-export forgalma 2024-ben elérte a 60,1 milliárd dollárt, ami 11%-os növekedést jelent az előző évhez képest.

Forrás: [Hanoi seeks 5% export growth in 2025](#)

A Fülöp-szigeteki pénzügyi rendszer forrásai november végén 8,8%-kal nőttek

Luisa Maria Jacinta C. Jocson, Business World, 2025. január 17.

A Fülöp-szigeteki pénzügyi rendszer ÖSSZES FORRÁSA november végén 8,8%-kal nőtt az előző év azonos időszakához képest - derült ki a Bangko Sentral ng Pilipinas (BSP) előzetes adataiból. A BSP adatai szerint a bankok és a nem banki pénzügyi intézmények (NBFI-k) forrásai november végére 33,08 ezermilliárd pesóra (mintegy 565 milliárd USD) ugrottak, szemben a 2023 azonos időszakában mért 30,39 ezermilliárd pesóról. Havi szinten a teljes forrásállomány 0,9%-kal emelkedett az október végi 32,8 ezermilliárd pesóról. A pénzügyi rendszer forrásai közé tartoznak a pénzeszközök és eszközök, mint például a betétek, a tőke, valamint a kötvények vagy hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok. John Paolo R. Rivera, a Fülöp-szigeteki Fejlesztési Tanulmányok Intézetének vezető kutatója szerint az összes forrás növekedése „a bankok és az NBFI-k általános rugalmasságát és terjeszkedését” tükrözi. „A robusztus gazdasági tevékenység a kulcsfontosságú ágazatokban a magasabb pénzügyi tranzakciókat és a hitelkeresletet táplálta” - mondta egy Viber-üzenetben. „A bankok és az NBFI-k is profitáltak a megnövekedett hitelkeresletből, különösen a lakás-, a fogyasztói és a vállalati szektorban” - tette hozzá.

Forrás: [Philippine financial system resources up 8.8% at end-November](#)

EURASIA
CENTER

► KÖZEL-KELET

Közel-Kelet

Török külügyminiszter: A szíriai történetünk még csak most kezdődik

Yeni Şafak, 2015. január 10.

„A Szíriával kapcsolatos történetünk még csak most kezdődik. A szíriai nép új történettel néz szembe. Megkezdtek erőfeszítéseinket Szíria újjáépítésére és stabilizálására.” Politikánk minden szintjén van egy forgatókönyvünk, mint például a biztonság és a védelem, az energia és az egészségügy, amelyet erős külpolitikánkkal valósítunk meg. Jelenleg a biztonság megteremtése a legfontosabb. Az USA-val való kapcsolataink pozitívak. Amerika és Törkiye két ország, amelyeknek szükségük van egymásra. Folytatjuk konstruktív és nyitott párbeszédünket az új amerikai adminisztrációval, és reméljük, hogy a pozitív lendület a Trump-korszakban is folytatódik. Elnökünk külpolitikai célja továbbra is az EU-tagság. Szükséges hangsúlyozni elnökünk és Putyin között 2017 óta fennálló kapcsolatokat is. Fogalmazott a török külügyminiszter egy sajtótájékoztatóján.

Forrás: [Bakan Fidan: Suriye'de hikayemiz yeni başlıyor](#)

Az iráni agrárminiszter kétoldaldalú együttműködési találkozóra látogatott Ankarába

Tehran Times, 2025. január 10.

Az iráni agrárminiszter és kíséredelegációja részt vett az iráni-törökországi mezőgazdasági üzleti fórumon január 10-én Ankarában. A megbeszélések középpontjában a kereskedelmi akadályok kezelése, a kétoldalú kapcsolatok előmozdítása és az exportpotenciálok javítása állt. Az iráni mezőgazdasági szakemberek Ankarában tartott találkozásán megállapították a két kormány eltökélt szándéka, hogy támogassa a magánszektor növekedését, s hogy a mezőgazdasági és élelmiszerexport előtt álló akadályok felszámolása továbbra is kiemelt prioritást kap. Kiemelték az élelmiszer-csomagolás korszerűsítésének és az exportterminál engedélyek megkönnyítésének szükségességét az exportpiacok bővítése érdekében. Az iráni agrárminiszter megemlítette, hogy a hatékonyságot és innovációt hangsúlyozó versenyszféra létfontosságú szerepet játszik a gazdasági kihívások leküzdésében. Aláhúzta továbbá Irán eltökéltségét, hogy agrárdiplomácia révén elmélyítse kapcsolatait a szomszédos országokkal, különösen Törökországgal. Irán mezőgazdasági exportja a Törökországgal folytatott kétoldalú kereskedelem 20%-át teszi ki, amelynek értéke az iráni év első kilenc hónapjában (2024. március 20. és december 21.) meghaladta a 14 milliárd dollárt.

Forrás: [Iranian agriculture minister visits Ankara for bilateral co-op meetings](#)

Kuba Irán legfontosabb latin-amerikai partnere az egészségügyi szektorban

Tehran Times, 2015. január 08.

„A kubai fejlett technológiának köszönhetően a két ország hasznot húzott az egészségügyi szektorban megvalósuló együttműködésből, mint például a hepatitis és a PastoCovac vakcinák kifejlesztése” – idézte Ali Dzsfariant az IRNA. A tisztviselő ezen megnyilatkozását kedden tette, miközben felszólalt a 19. Gazdasági Vegyes Bizottság ülésének koordinációs ülésén, amelyet február 4. és 7. között tartanak Havannában. „Jelenleg a két ország együtt dolgozik a pneumococcus elleni vakcina gyártásán, ezért a 19. gazdasági vegyes bizottsági ülésnek az egészségügyi minisztérium ad otthont” – tette hozzá az illetékes. 2024 decemberében rámutatott Kuba politikai partner státuszára a dél-amerikai régióban, és azt mondta, hogy az Irán és Kuba közötti együttműködés stratégiai kapcsolatnak minősül. A megbeszélésen a nemzetközi ügyekért felelős egészségügyi miniszterhelyettes kiemelte, hogy a tavalyi 10 éves megállapodást követően a közös találkozó jelentősége nőtt, különösen a gazdasági és politikai szférában.

Forrás: [Cuba is Iran's top Latin American partner in health sector: official](#)

Jereváni látogatása során Irán biztonsági főnöke arra bízta az örmény miniszterelnököt, hogy helyileg kezelje országa problémáit

Tehran Times, 2025. január 10.

"A régió kívüli és külföldi erők jelenléte bonyolítja a térség politikai és biztonsági egyenleteit, és nem segít a problémák megoldásában" – hívta fel a figyelmet Ali Akbar Ahmadian, Irán biztonsági főnöke egy csütörtöki találkozón. Ahmadian Jerevánba látogatott, miután Bakuban találkozott Ilham Aliyev azeri elnökkel. A Dél-Kaukázusban található országok évtizedek óta tartó területi vitát folytat. Úgy tűnik, mindketten, különösen Baku, nem hajlandók letenni a fegyvert. A két ország viszonyának rendezésében közreműködő csütörtöki találkozón Ahmadian arról is beszélt, hogy Irán és Örményország között fontos az átfogó politikai, gazdasági és védelmi kapcsolatok megerősítése. Az örmény fél a maga részéről megismételte érdeklődését az észak-déli folyosón belüli együttműködés bővítésében, amely egy kulcsfontosságú infrastrukturális projekt. Elismerte a korábbi kormányzatok során kitűzött ambiciózus gazdasági célt is, amely 3 milliárd dolláros kereskedelmi volumen elérését tűzte ki célul Irán és Örményország között. A kereskedelmi megbeszéléseken kívül mindkét fél megvizsgálta az együttműködés fokozásának lehetőségeit olyan új területeken, mint a finomítók és a petrokémiai üzemek építése, jelezve az ipari képességek fejlesztése. Mindkét tisztviselő hangsúlyozta a két nemzet közötti kapcsolatok történelmi mélységét és a társadalmi kapcsolatokat, kiemelve azok fontosságát a regionális stabilitás és fejlődés összefüggésében.

Forrás: [Iran security chief urges Armenian PM to solve problems locally during Yerevan visit](#)

Az orosz-iráni együttműködés aláírása nem kapcsolódik Trump beiktatásához Al Mayadeen, 2015. január 15.

Moszkva január 17-én ad otthont az Oroszország és Irán közötti átfogó stratégiai partnerségi szerződés aláírásának. A készülő szerződés célja, hogy felváltsa a meglévő 2001-es megállapodást, tükrözve a két nemzet közötti együttműködés jelentős bővülését az elmúlt két évtizedben. Szektorok széles skáláját öleli fel, beleértve a politikát, a gazdaságot, a modern technológiákat, az információs és kiberbiztonságot, a békés célú atomenergiát, a védelmet és a katonai kérdéseket. Az Átfogó Stratégiai Partnerségi Megállapodás várhatóan felvázolja az orosz-iráni kapcsolatok irányvonalát a következő két évtizedben, jelezve a szövetség elmélyülését a változó geopolitikai dinamika közepette. Mindkét nemzet jelentős gazdasági kihívásokkal néz szembe a nyugati szankciók miatt, és ennek a partnerségnek a célja a gazdasági, védelmi és technológiai együttműködésük megerősítése. "Az Oroszország és Irán közötti Átfogó Stratégiai Partnerségi Megállapodás aláírásának időpontjának kiválasztásával kapcsolatos számos találgatás Trump beiktatásának előestéjével összefüggésbe megmosolyogtató" – közölte a Kreml szóvivője.

Forrás: [Russia-Iran treaty signing unrelated to Trump Inauguration: Moscow](#)

A Future Minerals Forum 126 aláírt megállapodás 107 milliárd SAR értékben Saudi Press Agency, 2015. január 17.

A Rijádban megrendezett, negyedik éves Future Minerals Forumon 126 megállapodást és egyetértési nyilatkozatot írtak alá, összesen 107 milliárd SAR értékben. E megállapodások célja a feltárás, a bányászat, a finanszírozás, a kutatás és fejlesztés, az innováció, a fenntarthatóság, a hozzáadott értékkel rendelkező ellátási láncok és az ásványi ipar fejlesztése. A fórum célja, hogy bemutassa az ágazat legújabb fejleményeit, megvitassa a jövő kihívásait és lehetőségeit, valamint a nemzetközi együttműködés és a bányászati ágazat fenntarthatóságának fokozására összpontosítson a globális gazdasági és társadalmi fejlődés elérése érdekében. Az aláírt megállapodások között szerepelt a Mekyal Financial Company és a Maritime Resources Corp. közötti egyetértési nyilatkozat is, amely a mélytengeri ásványok feltárását és kitermelését támogató alapot hoz létre. A National Industrialization Company (Tasnee) egyetértési nyilatkozatot kötött a Shanghai Donghexin New Material Group Co., Ltd.-vel a fejlett anyagipar fejlesztése, valamint a termelés hatékonyságának és az ipari technológiáknak a javítása érdekében. A China Baowu Steel Group Corp., Ltd. (Baosteel) bejelentette, hogy az Aramcóval és az Állami Befektetési Alappal (PIF) együttműködve megépíti első integrált acélgyárát Kínán kívül.

Forrás: [Future Minerals Forum Sees 126 Signed Agreements Worth SAR107 Billion](#)

EURASIA
CENTER

▶ **OROSZORSZÁG** **és a posztsovjet térség**

Oroszország és a posztszovjet térség

Stratégiai együttműködési chartát írt alá Örményország és az Egyesült Államok Eho Kavkaza, 2025. január 14.

Örményország és az Egyesült Államok stratégiai partnerségi chartát írt alá, amely hangsúlyozza a felek elkötelezettségét a szuverenitás, a függetlenség és a területi integritás megerősítése mellett. Az Ararat Mirzoyan örmény külügyminiszter és Antony Blinken amerikai külügyminiszter által Washingtonban aláírt dokumentum a demokratikus értékeken és a regionális stabilitás elérésének célján alapul. A Charta kiemeli az erős és független Örményország kulcsfontosságú szerepét a Dél-Kaukázus biztonsága és jóléte szempontjából, valamint az országban folyamatban lévő demokratikus és gazdasági reformok támogatását. Különös figyelmet fordítanak Örményország és szomszédjai kapcsolatainak normalizálására, az Azerbajdzsánnal folytatott békefolyamatra, beleértve a határok kijelölését, valamint a regionális kommunikáció feloldására a szuverenitás elvein. A megállapodás a leköszönő Biden-adminisztráció egyik utolsó lépése a régióban. Sokan úgy vélik, hogy a megállapodás a területi viták miatt megnehezítheti az új adminisztráció számára, hogy Baku és Jereván viszonyát rendezze. A Charta aláírása ellenére Örményország továbbra is tagja marad a CSTO-nak és az EaEU-nak is, közeledése a nyugat felé azonban egyre nyilvánvalóbb.

Forrás: [Армения и США подписали хартию о стратегическом партнерстве](#)

Vietnámban járt az orosz miniszterelnök BigAsia.ru, 2024. január 15.

Kétnapos látogatást tett Mihail Misusztyin Vietnámba, ahol Luong Cuong elnökkel és Pham Minh Tinh miniszterelnökkel találkozott. A találkozók során az energetikai, ipari, közlekedési és mezőgazdasági együttműködés erősítése volt központban. A találkozók lezárása után a felek közös közleményt írtak alá a kereskedelmi, energetikai és humanitárius kapcsolatok fejlesztéséről. Oroszország készségét fejezte ki Vietnám támogatására a BRICS-országokhoz való csatlakozásban. Különös figyelmet fordítanak a légi forgalom bővítésére és egy orosz nyelvű iskola létrehozására Hanoiban. Oroszország fokozatosan erősíti kereskedelmi és politikai kapcsolatait Vietnámmal, amely fontos délkelet-ázsiai partner a Kreml számára.

Forrás: [Россия и Вьетнам приняли коммюнике по итогам визита Михаила Мишустина](#)

Saját kriptovalutát vezetett be Azerbajdzsán

Kyamrjan Gasimov, Trend.az, 2025. január 15.

Azerbajdzsánban bemutatták az ország első nemzeti kriptovalutáját a PortCoin-t. Telman Akhundov, a Mobile Payment Solutions – a PortCoin kidolgozója – alapítója elmondta, hogy a valutát egy erre a célra kidolgozott rendszer, a Portmanat felhasználói elektronikus pénztárcán keresztül vásárolhatnak és adhatnak el kriptovalutát, valamint a külföldi kriptopénztárcákból származó pénzeszközöket azeri valutára, manatra válthatják át. A PortCoin a BEP-20 kompatibilis, és a Binance Smart Chain platformon fut. Magát a kriptovalutát az Azerbajdzsán Központi Bankjának felügyelete alatt "sandbox" módban 2024 novembere óta tesztelték.

Forrás: [В Азербайджане запущена первая национальная криптовалюта](#)

Üzbegisztán logisztikai és szállítmányozási céljai

Uzdaily, 2025. január 11.

Üzbegisztán logisztikai és tranzit céljait szem előtt tartva az elmúlt hét év során a hazai fuvarozók támogatásának köszönhetően a tranzitpotenciáljának a számát meghétszerezte, melynek köszönhetően a közép-ázsiai országon áthaladó nemzetközi áru fuvarozásban a helyi szállítók részesedése 35%-ról 60%-ra nőtt. A jelenlegi geopolitikai környezet azonban kihívások elé állítja ezt az üzbég iparágat. Különösen a kelet-nyugati irányú rakomány szállítások idejének a nagy áruforgalom miatt bekövetkezett megnövekedése, valamint a szállítási költségek 50%-os emelkedése okoz gondot. Ezenkívül az európai határokon egyes ellenőrzőpontok zárva vannak, és hosszú sorok alakulnak ki más országokban. Azt követően, hogy Shavkat Mirziyoyev üzbég elnök kiemelte az üzbég közlekedési és logisztikai rendszer következetes fejlesztésének, a külkereskedelmi irányok diverzifikációjának elengedhetetlen szükségességét. Mirziyoyev elnök szerint az egyik kiemelt terület az alternatív útvonalak mentén fekvő országokon keresztül történő tranzit teherszállítás egyszerűsítése, valamint a vám díjak viszonyossági alapon történő csökkentése vagy megszüntetése lenne. Ezen kívül további fontos feladatnak nevezte meg az Üzbegisztán területén áthaladó tranzitforgalom bővítését is. 2025-ben Üzbegisztánban a logisztika és áruszállítás területén további fontos és meghatározó intézkedés lesz, hogy mivel a közép-ázsiai országban a szállítmányozási szolgáltatások nagy részét külföldi cégek nyújtják a taskenti kormány úgy döntött, hogy a belföldi szállítmányozók támogatása érdekében mentesítik őket az általános forgalmi adó alól a nemzetközi fuvarozás területén.

Forrás: [Определены задачи в сфере транспорта](#)

Rekord áruforgalom a kazah-kínai határon

Tawney Kruger, Daryo, 2025. január 10.

Új rekordot döntött a Dostyk-Alashankou közlekedési csomópont, a kínai-kazah határ egyik kereskedelmi átjárója, ugyanis a csomópont 2023-ban 18 millió tonna árut szállított, meghaladva a korábbi, 2013-ban elért 17,75 millió tonnás csúcst. Ez a mérföldkő pedig kiemeli Kazahsztán kulcsfontosságú szerepét az eurázsiai térségben a vasúti logisztikában és a nemzetközi kereskedelem területén a Kína és Európa közötti kereskedelemben. Ugyanakkor jelenleg Kazahsztán vasúti folyosói, beleértve a Dostyk-Alashankou és az Altynkol-Khorgos kereszteződéseket is a kapacitásuk csúcsának közelében működnek, ami arra készteti a kazah kormányt, hogy ambiciózus infrastruktúrafejlesztéseket hajtson végre. Ilyen projektek közé tartozik a már meglévő útvonalak korszerűsítése és újak építése a növekvő kereslet kielégítése a versenyképesség megőrzése érdekében. A folyamatban lévő infrastrukturális projektek közül az egyik legjelentősebb kezdeményezés a 836 kilométeres Dostyk-Moyinty vasútvonal, ami Kazahsztán eddigi legnagyobb vasúti építési projektje. Az egyvágányú szakaszok bővítése pedig akár napi 60 tehervonatpár befogadására is alkalmas, ami ötszörös növekedést jelent. A tervek szerint a vasútvonal 2025-ben el is készül.

Forrás: [Dostyk-Alashankou transport hub breaks record with 18 mn tons of freight](#)

Kirgiz-kazah találkozó Aszتانában

SNG Today, 2025. január 13.

Jeenbek Kulubajev, Kirgizisztán külügyminisztere hivatalos látogatást tett Aszتانában, ahol Murat Nurtleu, kazah miniszterelnökhelyettessel és külügyminiszterrel folytatott tárgyalásokat a két ország közötti gazdasági kapcsolatok jövőjéről. A gazdasági kapcsolatok mellett a két külügyminiszter a megbeszélés során a Kazahsztán és Kirgizisztán közötti kétoldalú együttműködés további kulcsfontosságú területeiről is egyeztetést folytatott. Ugyanakkor a találkozó során a felek különös figyelmet fordítanak a gazdasági kapcsolatok bővítésére és kijelentették, hogy Kazahsztán már Kirgizisztán három legnagyobb kereskedelmi partnere között szerepel, és a két ország közötti kölcsönös kereskedelem volumene meghaladta a 1,5 milliárd dollárt. Az asztanai találkozó során a miniszterek kifejezték azon szándékukat, hogy ezt az összeget hárommilliárd dollárra kívánják bővíteni. Ezen kívül a megbeszélésen szóba kerültek még a két közép-ázsiai ország közötti energetikai, szállítási és logisztikai együttműködési lehetőségek kibővítésének a lehetőségei is.

Forrás: [Казахстан оказался в тройке крупнейших торговых партнеров Киргизии](#)

Az energiaátmenet területén Tádzsikisztán kiemelkedő helyen áll Közép-Ázsiában

Daryo, 2025. január 14.

Tádzsikisztán a közép-ázsiai országok közül az első helyen áll a Világgazdasági Fórum által évente közzétett 2024-es energiaátmeneti indexben. Asgabat a 120 ország közül a 71. helyen végzett 53,6 ponttal. Ezzel az eredménnyel Tádzsikisztán felülmúlta az olyan jelentősen nagyobb gazdasággal rendelkező regionális szomszédait, mint Kazahsztán (98. hely, 50,1 pont) és Kirgizisztán (80. hely, 52,7 pont). Üzbegisztán és Türkmenisztán nem szerepelt a rangsorban. Az Energy Transition Index két fő kritérium alapján értékeli a globális energiarendszereket. Az egyik az energiarendszer hatékonysága, a másik az ország felkészültsége a fenntartható energiamodellre való átállásra. Az index kulcsfontosságú tényezői közé tartozik még a megfelelő mennyiségű energia rendelkezésre állása, a fenntarthatóság, az infrastruktúra, az innováció, a politikai támogatottság és a beruházási aktivitás is. Az index adatai alapján globálisan az észak-európai országok teljesítenek a legjobban. Az első helyen Svédország végzett 78,4 ponttal, ezt követi Dánia 75,2 ponttal, majd Finnország 74,5 ponttal. A globális átlagpontoszám 56,5 volt.

Forrás: [Tajikistan tops Central Asia in energy transition index 2024](#)

Impresszum

Szerzők:

Horváth Levente
Klemensits Péter
Nagy Angelina
Sárkány László
Seremet Sándor
Szakáli Máté
Veres Szabolcs

Szerkesztő:

Horváth Levente

A kiadó elérhetősége:

Eurázsia Központ
1117 Budapest, Infopark sétány 1i
eurasiacenter@nje.hu
<https://eurasiacenter.hu/>

A kiadásért felelős személy: Dr. Horváth Levente, igazgató

EURÁZSIA KÖZPONT

Budapest 2025

© Eurázsia Központ, Neumann János Egyetem

ISSN 2939-5720